

1 חוק תגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולת איבה, התשפ"ד-2023

1. הגדרות

בחוק זה -

"בן משפחה" - כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה כמשמעותו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה;

(2) בן משפחה כאמור בפסקה (2) להגדרה "בן משפחה", של נפגע" שבחוק התגמולים לנפגעי פעולות

איבה;

(3) יתום משני הוריו;

"חוק משפחות חיילים שנספו במערכה" - חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950;

"חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה" - חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970;

"חטוף" - מי שנחטף על ידי כוחות אויב, נלקח כבן ערובה על ידי כוחות אויב או מוחזק בניגוד לרצונו על ידי כוחות אויב;

"חייל" - כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"יתום משני הוריו" - כמשמעותו בסעיף 7 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה או בסעיף 9ב(ב) לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, ולרבות מי שהתייתם מהורה אחד והורה האחר חטוף או נעדר או ששני הוריו חטופים או נעדרים;

"כוחות אויב" - כוחות צבאיים או צבאיים למחצה או בלתי סדירים של מדינה עוינת לישראל, ארגון עוין לישראל או מי שפועל תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם את מטרותיהם;

"כוחות הביטחון" - משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר ושירותי הביטחון;

"נעדר" - מי שנעלם משירות צבאי או משירות בכוחות הביטחון, למעט מי שיש חשד שהיעלמו הוא עבירה לפי סעיפים 92 או 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, וכן מי שנעלם עקב פעולת איבה;

"פעולת איבה" - כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה;

"פקיד תביעות" - כמשמעותו בסעיף 298 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

"קצין תגמולים" - מי שהשר מינה לקצין תגמולים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה;

"הרשות המאשרת" - כמשמעותה בסעיף 10 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה;

"שירותי הביטחון" - כהגדרתם בסעיף 63א לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970; "השר" - שר הביטחון.

2. זכאות של בן משפחה של חטוף או נעדר

(א) כל עוד טרם שוחרר חטוף או כל עוד לא נודע גורלו של נעדר, זכאי בן משפחתו לזכויות שזכאי להן בן משפחה לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה או לפי סעיף 7 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, לפי העניין, ויחולו ההוראות לפי אותם חוקים, בשינויים המחויבים, בשינויים האמורים בחוק זה או בשינויים ובהתאמות שרשאי השר לקבוע באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אולם הוראות סעיף 19 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה לא יחולו.

(ב) זכאותו של בן משפחה של חטוף או נעדר לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם הוכרה זכאותו לפי חוק משפחות חיילים

שנספו במערכה או חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה בשל היותו בן משפחה של אותו אדם בעד אותה תקופה, ויראו תשלומים ששולמו לפי הוראות חוק זה כאילו שולמו על חשבון סכומים המגיעים כאמור לפי החוקים האמורים בעד התקופה שקדמה לכך.

(ג) (1) זכות כאמור בסעיף קטן (א) אינה ניתנת להעברה, לערבות, לשעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מן המשפחה לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות חברת הדואר, במשך שלושים ימים מיום ששולמו.

(2) על אף האמור בפסקה (1), שולמו תגמול או הטבה בתקופת המצב המיוחד בעורף או בשלושים הימים שקדמו ליום תחילתו של חוק זה, יחולו הוראות פסקה (1) גם על תגמול או הטבה ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או חברת הדואר, במשך תשעים ימים מיום ששולמו, ואם הסתיימה תקופת המצב המיוחד בעורף לפני תום תשעים הימים כאמור - במשך התקופה שתחילתה מהיום ששולמו וסיומה בתום שלושים ימים מיום סיום תקופת המצב המיוחד בעורף.

(3) בסעיף קטן זה -

"חברת הדואר" - החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה שירותים לפי סעיף א88 לאותו חוק;

"תקופת המצב המיוחד בעורף" - התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תקופה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

(ד) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מזכותו של חטוף או נעדר לפי כל דין.

(ה) כל חיקוק המעניק או נותן סמכות להעניק זכות יתר, פטור, שחרור מלא או חלקי מחובה המוטלת על פי דין או עדיפות או זכות אחרת, הניתנים לבן משפחה של חייל שנספה במערכה כמשמעותו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה או לבן משפחה של נפגע כמשמעותו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה שמת עקב פגיעת איבה, הואים אותו כמעניק או נותן סמכות להעניק אותם גם לבן משפחה של חטוף או נעדר לפי חוק זה, ויראו את הזכויות המוענקות לו לפי חוק זה כאילו היו זכויות המוענקות לפי אחד החוקים האמורים, לפי העניין.

3. קביעה כי אדם הוא חטוף או נעדר

(א) לעניין חוק זה, הקביעה כי אדם הוא חטוף או כי חייל הוא נעדר תהיה בידי צבא הגנה לישראל, והקביעה כי אדם, למעט חייל, הוא נעדר, תהיה בידי הרשות המאשרת, לאחר התייעצות עם משטרת ישראל.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סמכות הקביעה כי אדם, למעט חייל, הוא נעדר במהלך פעולת איבה שאירעה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), נתונה בידי משטרת ישראל.

4. תנאי לזכאות

(תיקון התשפ"ד)

(א) נקבע כאמור בסעיף 3 כי אדם שאינו חייל או משרת בכוחות הביטחון הוא חטוף או נעדר, תקום לגביו זכאות לפי חוק זה, ובלבד שפקיד תביעות קבע שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא תושב ישראל כהגדרתו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה או הוא אזרח ישראלי, ובלבד שאם חלפה שנה לפחות מהמועד שבו חדל להיות תושב - הוא נחטף בישראל או באזור כהגדרתו בסעיף 378 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

(2) הוא נכנס לישראל על פי אשרה או רישיון שניתנו לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, או שנכנס

לישראל כשהוא פטור מאשרה או מרישיון לפי סעיף 17(א) לחוק האמור, או שנכנס לישראל לפי צו מהצווים שהוצאו מכוח סעיף 17 לחוק האמור ומנויים בתוספת לתקנות התגמולים לנפגעי פעולות איבה (נכנסים לישראל), התשל"א-1970, והכול אם נחטף בישראל או בשטח אחר שקבע שר הביטחון בצו לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה לגבי כל סוגי הנכנסים לישראל או לגבי חלק מהם.

(ב) על החלטת פקיד תביעות לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 13, 13א ו-15 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

5. החלה על שבוי

הוראות חוק זה החלות לעניין חטוף שהוא חייל יחולו גם לעניין שבוי כהגדרתו בחוק מימון הוצאות למשפחות שבויים, חטופים ונעדרים, התשס"ח-2008.

6. שיפוי

אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי על כל סכום שהוצא בשל כל תשלום לתגמול או להטבה המשתלם לפי הוראות חוק זה.

7. הגבלת תשלום בעד טיפול בתביעה - הוראת שעה

(תיקון התשפ"ד)

(א) על אף האמור בכל דין או הסכם, שכר הטרחה המרבי שמותר לקבל בעד טיפול בתביעה כמפורט להלן, לעניין חטוף או נעדר בפעולת איבה שאירעה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), לא יעלה על 473 שקלים חדשים בתוספת מס ערך מוסף לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975:

(1) טיפול בזכאות לתגמולים לפי חוק זה או לפי הסכם בדבר מתן הטבות סוציאליות למשפחות החטופים והנעדרים לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, מכוח סעיף 9 לחוק האמור, או לפי החלטת הממשלה מס' 982, מיום ז' בחשוון התשפ"ד (22 באוקטובר 2023);

(2) טיפול בזכאות למענקים לפי חוק מימון הוצאות למשפחות שבויים, חטופים ונעדרים, התשס"ח-2008;

(3) טיפול בזכאות לתשלום חודשי לפי חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, התשס"ה-2005.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על טיפול בתביעה שהוא אחד מההליכים האלה: תובענה בשל החלטה של פקיד תביעות, ערעור על החלטת קצין תגמולים או עתירה על החלטת הרשות המאשרת, למעט החלטה בשל נסיבות טכניות, ובכלל זה אי-השלמת פרטי תביעה או אי-מסירת מסמך או מידע הנוגעים בדבר.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על הסכם שכר טרחה שנכרת לפני יום תחילתו של חוק זה, אולם שכר טרחה ששולם לפני יום תחילתו של חוק זה, בסכום העולה על שכר הטרחה המרבי לפי סעיף זה, לא יוחזר.

(ד) על אף האמור בכל הסכם, לא יידרש אדם לשלם שכר טרחה בעד טיפול בתביעה כאמור בסעיף קטן (א), לרבות הוצאות כוללות או הוצאות אחרות בקשר לכך, בסכום העולה על שכר הטרחה המרבי שנקבע לפי סעיף קטן (א).

(ה) בסעיף זה, "טיפול בתביעה" - מתן עצה משפטית לעניין תגמולים לפי חוק זה, מענק לפי חוק מימון הוצאות למשפחות שבויים, חטופים ונעדרים, התשס"ח-2008, או תשלום חודשי לעניין חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, התשס"ה-2005, ייצוג בהליך לפני כל גוף או רשות ועריכת בקשה בעניינים כאמור או כל מסמך אחר הדרוש להגשת הבקשה או אימותה.

8. ביצוע

השר ממונה על ביצוע חוק זה.

(תיקונים עקיפים בחוקים שונים. התיקונים שולבו בחוקים אלו).

15. תחולה

(תיקון התשפ"ד)

הוראות חוק זה והוראות חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששחררו, התשס"ה-2005, כנוסחו בחוק זה, יחולו גם לגבי נעדר שנעלם לפני יום תחילתו של חוק זה ולגבי חטוף או שבוי שנחטף או שנפל בשבי לפני היום האמור, אולם לא ישולמו תשלומים מכוח הוראות אלה בעד תקופה שקדמה ליום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

16. הוראת מעבר

יראו תשלומים ששולמו לפני יום תחילתו של חוק זה לבן משפחה של חטוף או נעדר לפי הסכם בדבר מתן הטבות סוציאליות למשפחות החטופים והנעדרים לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, מכוח סעיף 9 לחוק האמור או לפי החלטת הממשלה מס' 982, מיום ז' בחשוון התשפ"ד (22 באוקטובר 2023), כאילו שולמו על חשבון הזכויות המגיעות לבן משפחה כאמור לפי חוק זה.

בנימין נתניהו

ראש

הממשלה

יואב גלנט שר

הביטחון

יצחק הרצוג

נשיא המדינה

אמיר אוחנה

יושב ראש

הכנסת

[1]. ח"ס 3105, התשפ"ד (7.11.2023), עמ' 64. הצ"ח - כנסת 983, התשפ"ד, עמ' 2.

תיקון: ח"ס 3220, התשפ"ד (6.6.2024), עמ' 936. הצ"ח - ממשלה 1730, התשפ"ד, עמ' 986.

